

**O'ZBERISTON RESPUBLIKASI
ANDIJON VILOYATI
«DIZAYN SERVIS PROEKT» MCHJ**

**Andijon viloyati Paxtaobod tumanidagi
“Paxtaobod” kanalini PK111+00 dan PK197+00 gacha
Qirg'iziston Respublikasi xududidan o'tgan
qismini rekonstruksiya qilish (1-bosqich).**

ISHCHI LOYIHASI

**Kitob 1.
Umumiy tushuntirish xati.**

Andijon 2026 yil

**O'ZBERISTON RESPUBLIKASI
ANDIJON VILOYATI
«DIZAYN SERVIS PROEKT» MCHJ**

**Andijon viloyati Paxtaobod tumanidagi
“Paxtaobod” kanalini PK111+00 dan PK197+00 gacha
Qirg'iziston Respublikasi xududidan o'tgan
qismini rekonstruksiya qilish (1-bosqich).**

ISHCHI LOYIHASI

Kitob 1.

Umumiy tushuntirish xati.

“DIZAYN SERVIS PROEKT”

MChJ rahbari:

Sh. Sharipov

Loyiha bosh muhandisi:

A. Abdumanopov

Andijon 2026 yil

Loyiha tarkibi:

Kitob 1. Umumiy tushuntirish xati.

Kitob 2. Smeta.

Kitob 3. Chizmalar.

Kitob 4. Qurilishni tashkil qilish.

Mundarija

	bet
1. Kirish.....	2-4
2. Texnik iqtisodiy ko'rsatkichlar.....	5
3. Tabiiy sharoiti.....	6-8
4. Loyiha tadbirlari.....	8-10
5. Xavfsizlik choralari.....	10-11
6. Qurilishni tashkil etish.....	11-12
7. Qurilish davri	12
8. Atrof-muhit muhofazasi, atmosferaga ta'siri.....	12
9. Ekspluatasiya qilish bo'yicha tavsiyalar.....	12-13
10. Xulosalar.....	13
11. Ilovalar	

1. KIRISH

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 27-dekabrdagi №393-sonli qarori asosida, **"Andijon viloyati Paxtaobod tumanidagi "Paxtaobod" kanalini PK111+00 dan PK197+00 gacha Qirg'iziston Respublikasi xududidan o'tgan qismini rekonstruksiya qilish (1-bosqich)"** ishchi loyixasi **"DIZAYN SERVIS PROEKT"** MCHJ tomonidan, O'zbekiston Respublikasi Suv xo'jaligi vaziri o'rinbosari tomonidan tasdiqlangan va buyurtmachi tashkilot "Andijonsuvqurilishinvest" DM tomonidan taqdim qilingan loyiha topshiriqnomasiga asosan bajarildi.

"Qoradaryo-Maylisoy" irrigatsiya tizimi boshqarmasi hisobidagi "Paxtaobod" kanali 1931 yilda qurilib foydalanishga topshirilgan, umumiy uzunligi 39,5 km, loyihaviy suv o'tkazish qobiliyati – 39,0 m³/sek, suv olish manbasi "Qoradaryo" PK 460+00 da joylashgan Teshiktosh gidrouzeli hisoblanadi. "Paxtaobod" kanali aholi tomorqalari va 135 ta fermer xo'jaliklarining jami, 23500 gektar ekin yer maydonlari, shundan Qirg'iziston Respublikasida 1250 ga sug'oriladigan ekin yer maydonlariga xizmat ko'rsatadi. Jumladan Qirg'iziston Respublikasida, O'zbekiston Respublikasi Andijon viloyati Paxtaobod va Izboskan tumanlarining 135 ta fermer xo'jaliklari hududidan oqib o'tadi. Kanalda hozirgi kunda 17 dona suv tarqatish inshooti, 5 dona suv to'suvchi inshoot, 2 dona kollektor ustidan akveduk orqali o'tish inshooti va 5 dona quvurli o'tish joyi mavjud. "Paxtaobod" kanali PK 111+00 dan PK 197+00 gacha bo'lgan Qirg'iziston Respublikasi Nooken tumani hududidan oqib o'tgan qismi tuproq o'zanli bo'lgani sababli, kanalda suv yo'qotish balandligi kuzatilmoqda. Kanalning hozirgi kundagi foydali ish ko'effitsiyenti FIK-74% ga tushib ketgan. Kanalning ushbu qismiga xizmat ko'rsatishda qiyinchilik va muammolar bo'lganligi sababli, kanalni tubi va qiyaliklari loyqaga to'lgan. Kanalning PK 195+00 dan PK 196+00 (100 metr) qismidagi akveduk inshootida suv sizish holatlari kuzatilganligi hamda kanaldagi 21 dona inshootlar (2 dona suv dimlash, 4 dona suv tezligini so'ndiruvchi (perepad), 1 dona avariya tashlamasi va 14 dona suv olish) inshootlarini darvozalari xozirgi kunda yaroqsiz xolga kelib qolgan. Suv inshootlarini mavjud beton qismlari yemirilib nuragan, inshootlardan uzoq yillar davomida foydalanib kelinganligi sababli inshootlarni vint-pod'yomnik, ramalari, shitlari qoniqarsiz xolga kelgan. Kanaldagi ushbu salbiy holatlar natijasida yiliga o'rtacha 48,43 mln.m³ hajmdagi suvning isrof bo'lishiga sabab bo'lmoqda.

Ishchi loyihadan ko'zlangan maqsad, kanalning PK 111+00 dan PK 197+00 gacha bo'lgan 8,6 km qismida o'zanni to'liq betonlashtirish va barcha gidrotexnik inshootlari bilan birga rekonstruksiya qilishdir.

Topogeodeziya ishlari "DIZAYN SERVIS PROEKT" MChJ texnik hodimlari tomonidan bajarildi.

Ishchi loyiha amaldagi ShNQ va texnik xujjatlarga muvofiq bajarildi.

***Kanalning hozirgi kundagi mavjud holati bo'yicha aks ettirilgan
fotosuratlari.***

2. Texnik iqtisodiy ko'rsatkichlar

<i>Nº</i>	<i>Nomlanishi</i>	<i>O'lch. birl.</i>	<i>Miqdori</i>
1	Kanalga bog'langan umumiy maydon	ga	23500.0
2	Suv ta'minoti yaxshilanadigan maydon	ga	12463.3
3	Umumiy uzunlik	km	39.5
	<i>Shundan: rekonstruksiya qilinayotgan qismi</i>	km	8.655
4	Suv sarfi	m³/sek	39.0
5	Gidrotexnik inshootlar	dona	42
	<i>Suv tashlovchi inshootlar</i>	dona	15
	<i>Suv oluvchi inshootlar</i>	dona	15
	<i>Suv dimlovchi inshootlar</i>	dona	2
	<i>Suv tezligini so'ndiruvchi inshootlar</i>	dona	4
	<i>Ochiq ko'priklar</i>	dona	6
6	Yer ishlari, shundan:		
	<i>Mexanizm yordamida o'simlik qatlamini va loyqa cho'kindini qazish ishlari</i>	m³	23755
	<i>Mexanizm yordamida yon qiyaliklari va yon qismidagi eski tuproq qatlamini qazish ishlari</i>	m³	33271
	<i>Sifatli ko'tarma ishlari</i>	m³	93017
	<i>Tuproqni yuklab masofaga tashish ishlari</i>	m³	59724
	<i>Qo'l kuchi yordamida qazish ishlari</i>	m³	63
	<i>Qo'l kuchi yordamida tekislash ishlari</i>	m²	210
7	Quyma beton va temir-beton ishlari, shundan:		
	<i>Temir-beton konstruksiyalar</i>	m³	38.3
	<i>Quyma beton, B-22.5</i>	m³	96.47
	<i>Quyma beton, B-15</i>	m³	15563.85
	<i>Quyma beton, B-7.5</i>	m³	13.08
8	Boshqa ishlar, shundan:		
	<i>Bazalt armatura d=6mm, qadam 200x200mm</i>	m²	126955
	<i>Polietilen plyonka t=0.4mm</i>	m²	135525
	<i>Metal konstruksiyalar (armatura, sim va b.)</i>	tn	16.97
	<i>HC 60-60p turidagi zatvor o'rnatish</i>	dona	1
	<i>HC 60-200p turidagi zatvor o'rnatish</i>	dona	7
	<i>HC 80-200p turidagi zatvor o'rnatish</i>	dona	2
	<i>HC 100-200p turidagi zatvor o'rnatish</i>	dona	5
9	Umumiy qurilish muddati	oy	8

3. Tabiiy sharoit.

3.1. Iqlim xususiyatlari.

Loyihalanayotgan ob'ektning iqlim sharoiti ushbu mintaq uchun vakil bo'lgan "Andijon" ob-havo stansiyasining meteorologik kuzatishlari ma'lumotlariga ko'ra tavsiflanadi. Umumiy jihatdan mintaq iqlimi: keskin kontinentallik, quruqlik, issiqlik va yorug'likning ko'pligi bilan ajralib turadi. Harorat rejimi ijobiy, o'rtacha yillik havo harorati $+12.4^{\circ}\text{C}$.

Yilning eng sovuq oyi yanvar, o'rtacha oylik ochiq harorat -2.7°C va -29°C mutlaq minimal harorat, o'rtacha issiq harorat $+25.8^{\circ}\text{C}$ va maksimal issiq o'rtacha oylik havo harorati $+40.2^{\circ}\text{C}$ harorati bilan iyul oyi hisoblanadi. Yilning qolgan oylarida, o'rtacha oylik ochiq harorat ijobiy bo'ladi. Sovuqsiz davr-229 kun. Yozlar issiq va quruq. Qishi yumshoq, o'rtacha sovuq bilan kuzatiladi.

Tuproq yuzasining harorati ham ochiq havo haroratining harakati singaridir. Tuproqning yillik sirt harorati ijobiy $+15^{\circ}\text{C}$. Tuproq yuzasining eng yuqori harorati yozda kuzatiladi - iyul oyida maksimum $+34^{\circ}\text{C}$, qishda esa eng past yanvar oyida minimum -3.7°C . Yerning muzlash chuqurligi 32sm.

Namlik rejimiga ko'ra, xudud quruq va juda quruq maydonlarga sinfiga kiradi. Selyaninov koeffisienti 0.23ga teng.

Yillik yog'in miqdori 373mm bo'lib, bug'lanish tezligidan 3 marta kam.

Yog'in yil davomida notekis taqsimlangan. Eng namlik yuqori bo'lgan davr vegetasiya davri emas-251.6mm, maksimum yog'in 61mm ga teng bo'lgan mart oyidir. Eng kam namlik davri vegetasiya mavsumida 121.8mm, minimum yog'in esa iyul-avgust oylarida 0.5-0.9mm kuzatiladi.

Bahorda yog'adigan yog'ingarchiliklar, odatda, ko'pincha sel yoki do'l shaklida yog'adi, adir, tog' oldi va tog' zonalarida quruq soylarning suv toshqinlariga sabab bo'ladi. Barqaror qor qoplamasi yo'q. Qor qoplamali kunlar soni qisqa-39 kun.

Yilning eng qurg'oqchil davri o'rtacha nisbiy namligi 54% bo'lgan vegetasiya mavsumidir. Yilning eng quruq oyi-iyun - 45 %. Qish yuqori namlik bilan tavsiflanadi. Uning yanvar va fevral oylaridagi qiymati 75-78 % ga etadi. Qish oylarida ko'pincha og'ir, zich, uzoq muddatli tuman, sovuq va muzlamalar kuzatiladi.

Mintaqaning shamol rejimi yil ichida o'ziga xosligi va o'zgaruvchanligi bilan ajralib turadi. Normal sharoitda (Farg'ona vodiysi tashqarisidan intruziv shamollar bo'lmaganda) shamol yo'nalishlarining bir kunda ikki marta o'zgarishi bilan odatdagi tog-vodiy aylanishiga o'xshash havo massalari harakatining ichki o'zgarishi kuzatiladi.

Bahor va yoz oylarida shamol faolligining ortishi kuzatiladi, o'rtacha oylik shamol tezliklari 1,5-2,0 dan 2,6-6,0m/s gacha ortadi, maksimal tezliklari 20-36 m/s gacha, alohida shamollashlar esa 40m/s dan ortiq bo'ladi.

Shamollarning asosiy yo'nalishi G'arbiy, Shimoliy, Janubiy va Sharqiy nuqtalardir. Intruziyalarning shamollari sug'orish va drenaj kanallarini qum bilan, sug'orish dalalaridan puflangan tuproq qatlamini olib keladi va tuproqning shamol eroziyasiga olib keladi.

O'rganilayotgan xududda erkin suv yuzasidagi bug'lanish yuqori, bug'langan namlikning yillik miqdori 1166mm qatlamni tashkil etadi. Eng yuqori bug'lanish darajasi yozda kuzatiladi, iyul oyida maksimal -237mm.

3.2. Muhandislik-geologik va gidrogeologik sharoitlar.

Tuproqlarning litologik tuzilishi, tarkibi va xossalari 5 m gacha bo'lgan chuqurlikka ta'rif beriladi. Yengil qumli tuproqlar va ba'zi joylarda og'ir loyli tuproqlar va qumlar asosan shu chuqurlikka tarqalgan. Loyli tuproq qatlamlari mustahkamlik darajasi bo'yicha asosan ikki turga bo'linadi. Birinchisi qattiqdan qattiq-plastikgacha mustahkamlikka ega va yer osti suvlari sathidan yuqorida joylashadi, ikkinchi qatlam esa yumshoq-plastik qatlam ba'zi joylarda 10-20% gips tarkibli bo'ladi va yer osti suvlari sathidan pastda joylashadi.

Qumli tuproqlar ham ikki turga bo'linadi: birinchisi yer osti suvlari sathigacha mustahkam tugunli va ikkinchisi-plastik tuproqlar yer osti suvlari sathida va undan pastda joylashadi.

Qumlar hamma joyda qalinligi 0,8 dan 1,4 m gacha bo'lgan loyli va qumli loyli qatlama bilan topilgan.

Ish maydonining seysmikligi 9 ballni tashkil etadi.

Mavsumiy tuproq muzlash chuqurligi:

- loy va tuproq - 0.40 m.

- qumli tuproq va qum - 0.48 m.

Gidrogeologik jihatdan o'rganilayotgan yerlar kam qurigan zonada, yer osti suvlarining yagona majmuasini ishlab chiqish maydonida joylashgan. Kuchsiz suv o'tkazuvchan tuproqlarning katta qalinligi, yer yuzasining yengil yon bag'irlari yer osti suvlarining sekin chiqishiga va tez muddatlarda turib qolishigi sabab bo'ladi.

Yer osti suvlari sathining chuqurligi 2 dan 3 m gacha. ayrim joylarda 3 m dan ortiq er osti suvlari minerallashuvi kuchaydi. Zich qoldiq 3.5 dan 4.0 g/l gacha o'zgaradi. kimyoviy tarkibi, sulfat-xlorid, sulfat, juda qattiq, neytral, aralash kationik tarkibli. Yer osti suvlarining umumiy yo'nalishi asosan shimolga va shimoliy-g'arbga yo'nalgan.

Yer yuzasining kichik yonbag'irlari minerallashgan yer osti suvlarining ta'minlanmagan chiqib ketishiga sabab bo'ladi va turg'un rejimni saqlab qolishga yordam beradi. Bu esa o'z navbatida tuproqlarning kuchli bug'lanishiga va sho'rlanishiga olib keladi. Yer osti suvlari oqimining tabiiy rejimiga tutash hududlarda sug'orish ta'sir ko'rsatadi. Tutash sug'oriladigan maydonlarda minerallashgan, sulifat tipidagi yer osti suvlari yanvar-mart oylarida kelib

1.15 - 1.77 m chuqurlikda maksimal ko'tarilish davrida joylashgan. Yer osti suvlari sathining minimal holati 1.77-2.2 m. dekabr va fevral oylarida kuzatiladi.

Yer osti suvlari ko'zgusining mavsumiy tebranishi amplitudasi 0.35-1.25 m ni tashkil etadi:

-oddiy tuproq -0.057-0.1 m/kun.

-qumli tuproq-0.50 m/kun.

-loy -0.06-0.2 m/ kun.

-mayda zarrali qum -7,6 dan 12.0 m/kun.

4. Loyiha tadbirlari.

Rejalashtirilayotgan loyixaviy "Paxtaobod" kanalining PK 0+00 dan PK 86+55 gacha bo'lgan mavjud o'zanli joyi tanlangan va ushbu joyda kanal mexanizm yordamida ko'ndalang kesimini cho'kindi va boshqa ob'ektlardan tozalash ko'zda tutilgan. Kanalning tozalov ishlari yakunlangandan so'ng, kanalning loyihaviy parametrlarini tiklash kanal o'zanining o'ng va chap tomonlarida amalga oshiriladi. Loyihalanayotgan kanal tarmog'ining umumiy uzunligi $L=8655\text{m}$. Kanalni betonlashtirish ishlari quyidagi tartiblarda amalga oshirish ko'zda tutilgan:

- PK 0+00 da PK 0+40 gacha bo'lgan oraliqda kanal o'zani quyma beton qoplamadan iborat. Ushbu hududning holati qoniqarli va loyihalash ishlari hisobga olinmadi;
- PK 0+40 dan PK 30+55 gacha va PK 33+00 dan PK 83+84 gacha kanal tubining kengligi 6.0m., yon qiyaliklari 1:1.5 nisbatda, qurilish balandligi $H=2.5\text{m}$ va qalinligi 12sm yangi quyma temir-beton qoplama bilan qoplanadi. Quyma temir-beton mustahkamligini oshirish va uning xizmat qilish muddatini uzaytirish maqsadida beton orasiga $d=6\text{mm}$ qalinlikdagi qadamlari oralig'i 200x200mm bo'lgan bazalt armosetka qo'yish ishlari amalga oshiriladi.
- PK 30+55 dan PK 32+80 gacha va PK 84+84 dan PK 85+40 gacha bo'lgan oraliqda kanal o'zani quyma beton qoplamadan iborat. Ushbu hududning holati betonlarida yoriqlar holati kuzatilib, mavjud beton qoplama ustidan qo'shimcha ravishda qalinligi 10 sm yangi quyma temir-beton qoplama bilan qoplanadi. Quyma temir-beton mustahkamligini oshirish va uning xizmat qilish muddatini uzaytirish maqsadida beton orasiga $d=6\text{mm}$ qalinlikdagi qadamlari oralig'i 200x200mm bo'lgan bazalt armosetka qo'yish ishlari amalga oshiriladi.
- PK 83+84 dan PK 84+84 gacha bo'lgan oraliqda kanal ochiq yer o'zanli tashlama kanal ustidan "T" shaklli temir-beton konstruksiyali ochiq nov(akveduk) bo'lib o'tgan. Ushbu hududning holati temir-beton konstruksiyalar choklarida yoriqlar holati kuzatilib, mavjud nov tub

qismiga qo'shimcha ravishda qalinligi 10 sm yangi quyma temir-beton qoplama bilan qoplanadi. Yon tarafdagi tik choklari esa bitum bilan gidroizolyatsiya qilinadi.

- PK 85+40 dan PK 86+55 gacha kanal tubining kengligi 6.0m., yon qiyaliklari 1:1.5 nisbatda, qurilish balandligi $H=1.8\text{m}$ va qalinligi 12sm yangi quyma temir-beton qoplama bilan qoplanadi. Quyma temir-beton mustahkamligini oshirish va uning xizmat qilish muddatini uzaytirish maqsadida beton orasiga $d=6\text{mm}$ qalinlikdagi qadamlari oralig'i 200x200mm bo'lgan bazalt armosetka qo'yish ishlari amalga oshiriladi.
- Kanalning PK 19+06 dan PK 19+35 gacha, PK 32+80 dan PK 33+00 gacha, PK 44+90 dan PK 45+25 gacha, PK 53+78 dan PK 54+15 gacha bo'lgan oraliqlaridagi mavjud suv tezligini so'ndiruvchi inshootlarining holati quyma beton qoplamadan iborat. Ushbu inshootlarning holati betonlarida yoriqlar holati kuzatilib, mavjud beton qoplama ustidan qo'shimcha ravishda qalinligi 10 sm yangi quyma temir-beton qoplama bilan qoplanadi. Quyma temir-beton mustahkamligini oshirish va uning xizmat qilish muddatini uzaytirish maqsadida beton orasiga $d=10\text{mm}$ qalinlikdagi qadamlari oralig'i 200x200mm bo'lgan A-III markali armosetka qo'yish ishlari amalga oshiriladi. Tayyorlangan armosetkani mavjud beton qoplamaga biriktirish va qotirish uchun xar 0.5 m² oraliqqa qo'l kuchi yordamida teshiklar hosil qilinib, uzunligi 20 sm bo'lgan A-III markali $d=10\text{mm}$ qalinlikdagi armatura qoziqlar o'rnatib chiqiladi.

Bundan tashqari, loyiha doirasida quyidagi gidrotexnik inshootlarni rekonstruksiya qilish ishlari ham rejalashtirilgan:

- Kanalning PK 53+90 va PK 83+84 dagi suv dimlovchi inshootlari hozirgi kunda jismonan eskirganligi va ushbu inshootlarning ishlash tizimida zarurat kuzatilmayotganligini inobatga olinib, ushbu inshootlarni buzib tashlash va suv oqimini ravon o'tkazib yuborish ishlari ham hisobga olindi.
- Kanalning PK 52+10 dagi ochiq ko'priki inshooti aholi tomonidan texnik parametrlari nosoz holatda qurilib, hozirgi kunda avariya holatidagi va suv oqimiga katta to'siq bo'layotganligi inobatga olinib, loyiha doirasida ushbu ko'priknı qaytadan qurish ishlari ham hisoblandi. Ko'priki inshooti $L=15\text{m}$, $B=6\text{m}$ o'lchamda temir-beton konstruksiyali qilib tanlandi.
- suv oluvchi inshootlar – 15 dona;
- tashlama inshoot – 16 dona.

Kanalning PK 21+60 dan PK 57+00 gacha va PK 68+00 dan PK 83+00 gacha bo'lgan oraliqlarida tubidan loyqa cho'kindilarini olib tashlash va chiqarilgan

chiqindilarni aholi yashash hududidan olib chiqib ketish uchun belgilangan 4 km masofaga chiqarish lozim.

Kanal oqimi bo'ylab asosan chap tarafda PK 21+60 dan PK 57+00 gacha, PK 68+00 dan PK 83+00 gacha (umumiy uzunligi 5040 metr) bo'lgan oraliqda aholi yashash punktlari joylashganligini inobatga olgan holda xar 50 metr oraliqda kanalning chap qirg'og'ida qutqaruv narvonlari o'rnatish ishlari ham hisobga olindi.

Kanal oqimi bo'ylab chap tarafda PK 7+50 dan PK 9+50 gacha, PK 18+00 dan PK 21+60 gacha (umumiy uzunligi 560 metr) bo'lgan oraliqda O'zbekiston Respublikasi davlat chegara sim panjarasi kanal qirg'og'iga yaqin joylashganligi va buning natijasida texnikalar ishlash imkoniyati yo'qligini inobatga olgan holda ushbu oraliqda panjaralar buzib olinib va qayta o'rnatish ishlari bajarilmoqda.

Kanalni rekonstruksiya qilish bo'yicha yer ishlari Andijon viloyati qurilish boshqarmalarida mavjud mexanizmlar orqali amalga oshiriladi.

Kanallarni kengaytirish va chuqurlashtirish ishlari cho'mich sig'imi 0.65m³ ga ega bo'lgan teskari kurakli ishchi uskunali gidravlik ekskavatorlar tomonidan amalga oshiriladi.

5. Xavfsizlik ko'rsatmalari.

Ob'ektda qurilish ishlari vaqtida xavfsizlik qoidalariga rioya qilish pudratchi tashkilotlar xodimlari uchun majburiy talablardan biridir. Qurilish ishlarini bajarishda ShNQ talablariga muvofiq xavfsizlik qoidalariga qat'iy rioya qilish va mavjud elektr liniyalari va gaz quvurlarining himoyalangan joylarida ishlarni xavfsiz o'tkazish bo'yicha ko'rsatmalar (VSN 159-83) mavjud.

Qurilish jamoasi xodimlari va haydovchilar xavfsizlik choralari ko'rsatma berishlari va xavfsizlik jurnalini yuritish haqida ogohlantirishlari kerak. Qurilish maydonida birinchi yordam stansiyalarini tashkil qilish lozim.

Agar ekskavator va ko'tarish kranlari haydovchilari ishlash xuquqiga ega bo'lsa va ushbu elektr liniyasini faoliyat ko'rsatayotgan tashkilot tomonidan kuchlanish to'liq olib tashlansa, elektr liniyasi va gaz quvuri xavfsizlik zonasida qurilish va yo'l transport vositalarining ishlashiga ruxsat beriladi. Elektr liniyasining xavfsizlik zonasidagi kuchlanish, qurilish-montaj ishlarini olib tashlashning iloji bo'lmasa, faqat:

Amaliyot tashkilotning yozma ruxsati bilan;

Qurilish-montaj tashkiloti tomonidan qurilish transport vositalari haydovchilariga va quruvchilarga qurilish ruxsatnomasi dastlabki berilgan taqdirda; Ishni olib boruvchi tashkilot tomonidan tayinlangan va kamida III-razryadli malaka guruhiga ega bo'lgan muhandis-texnik xodimlar orasidan mas'ul shaxsning rahbarligi va doimiy nazorati ostida;

Ekskavator yoki ko'tarish mashinasining ko'taruvchi yoki harakatlanuvchi qismidan istalgan holatda ko'taruvchi yukdan kuchlanish bo'yicha eng yaqin elektr liniya simigacha bo'lgan masofa: 1kVt-1.5m gacha; 1 dan 20kVt-2m gacha; 35 dan 110kVt-4m gacha; 150 dan 220kVt-5m gacha; 330kVt-6m; 500 dan 750kVt-9m

gacha; 800kVt DC - 9m; qurilish mashinalari haydovchilari II-razryadli malaka guruhidan past bo'lmasa;

Yuk ko'tarish mashinalarini yerlagichlar orqali ulanganda, temir tirkama-zanjirli transport vositalaridan tashqari;

Xavfsizlik zonasida ishlaydiganlarning barchasi elektr toki zarbasidan jabrlanganlarga birinchi yordam ko'rsatish sharti bilan;

Qurilish mashinalari va mexanizmlarining harakati, shuningdek, elektr liniyalari ostida uskunalar, inshootlar va boshqa yuklarni tashish ruxsat etiladi:

Faqat avtomobil, mexanizm va yuk bilan tashish avtomobil yo'llaridan va 3.5m masofada, yo'l yoki yer sathidan 5.0m dan ortiq bo'lmagan balandlikka ega bo'lsa.

6. Qurilishni tashkil etish.

6.1. Ob'ektning joylashishi va qurish tartibi.

Ma'muriy bo'linish bo'yicha qurilish maydoni, Qirg'iziston Respublikasi Novken tumani va O'zbekiston Respublikasi Andijon viloyati Paxtaobod tumani bilan bog'liq. Loyihalanayotgan ob'ektning iqlim sharoiti ushbu mintaqa uchun vakil bo'lgan "Andijon" ob-havo stansiyasining meteorologik kuzatishlari ma'lumotlariga ko'ra tavsiflanadi. Umumiy jihatdan mintaqa iqlimi: keskin kontinentallik, quruqlik, issiqlik va yorug'likning ko'pligi bilan ajralib turadi. Harorat rejimi ijobiy, o'rtacha yillik havo harorati $+12.4^{\circ}\text{C}$, hududning seysmikligi 9 ball.

6.2. Qurilish tashkilotining tuzilishi.

Ob'ektni qurish tenderda g'olib bo'lgan qurilish tashkiloti tomonidan va subpudratchilar ishtirokida rejalashtiriladi.

6.3. Asosiy qurilish-montaj ishlarini ishlab chiqarish usullari.

Qurilish-montaj ishlarini ishlab chiqarish zamonaviy uskunalar yordamida ta'minlanmoqda. Qurilish, yordamchi mashinalar va mexanizmlarni, transport vositalarini tanlash umumiy qurilish tashkilotining mavjud bazasidan foydalanishni hisobga olgan holda texnik-iqtisodiy asosga asoslangan holda amalga oshiriladi.

6.4. Yerga ishlov berish.

Yer ishlarini ishlab chiqarish ekskavatorlar, buldozerlar, burg'ulash mashinalari, tuproq siquvchi mashinalar va transport vositalaridan iborat uskunalar majmui tomonidan bajarilishi ko'zda tutilgan.

6.5. Tayyorlov ishi.

Qurilish tashkiloti mijozga qazish ishlarini boshlash niyati haqida kamida 7-10 kunlik yozma xabar berishi kerak. Buyurtmachi bajarilgan ish hajmini o'lchash uchun talab qilinishi mumkin bo'lgan barcha balandlik belgilari va boshqa detallar bilan tanishadi. Buyurtmachidan yozma tasdiqnoma olinmaguncha qazish ishlari boshlanmasligi kerak.

7. Qurilish muddati.

Ushbu ob'ekt umumiy qurilish davri korxonalar, binolar va inshootlar qurilishida qurilish va inshootlar muddati normalariga muvofiq ishlab chiqilgan, 1.04.03-85y SNIp. Moskva, 1985, "Suv xo'jaligi qurilishi" bo'limi (386-bet, p. 23). Shularni hisobga olib, umumiy 8 oy, shu jumladan, 1 oy tayyorgarlik davri, unda asosiy ishlar ishlab chiqarish uchun zarur bo'lgan barcha chora-tadbirlar amalga oshiriladi. Tayyorgarlik davrida zarur qurilish mashinalari, mexanizmlari va jihozlari, qurilish materiallari, buyumlari, konstruksiyalari va boshqalar zarur zaxiralar etkazib beriladi. Asosiy ishlarni uzluksiz bajarish uchun sharoitlar yaratiladi va vaqtinchalik bino va inshootlar quriladi.

8. Atrof-muhit muhofazasi, atmosferaga ta'siri.

Atrof-muhitni ifloslanishdan himoya qilish davrimizning eng muhim vazifalaridan biri hisoblanadi. Atmosfera xavosining ifloslanishiga asosiy sababchi bo'lib, dizel dvigateli chiqindilari, ekskavator, buldozer, avtogreyderlar, dizel elektr stansiyasi va boshqa yer harakat mashinalari va mexanizmlari hisoblanadi.

Ushbu loyiha bajarilishi davomida Pudratchi atrof-muhitni saqlash va himoya qilish uchun zarur bo'lgan barcha choralarni ko'rishi lozim. Atrof-muhitni muhofaza qilish rejasida inobatga olingan maxsus masalalar quyidagilardir:

- mahalliy aholiga va jamiyatga zarar yetkazishni minimallashtirish;
- ifloslanishning oldini olish (havo, yer, yer usti va yer osti suvlarining ifloslanishi);
- flora va faunaning saqlanishi;
- shovqin va changdan kelib chiqadigan noqulayliklar va xavf-xatarlarni oldini olish;
- barcha suyuq va qattiq chiqindilarning xavfsiz utilizatsiyasi (bartaraf etilishi);
- loyihada kasalliklarning tarqalishini yoki yangi kasalliklarning paydo bo'lishining oldini olish.

Pudratchi barcha ishlari atrof-muhitni muhofaza qilish rejasi talablariga mos kelishiga kafolat beradi. Atrof-muhitni muhofaza qilish rejasining bajarilishini tekshirish Buyurtmachi va ularning tayinlangan vakillari tomonidan amalga oshiriladi. Bunday tekshiruvlar Pudratchining ichki tekshiruv hisobotlarida aks etishi kerak, shu jumladan aniqlangan kamchiliklar va tuzatish choralari samaradorligini ko'rib chiqishni ham o'z ichiga oladi.

9. Ekspluatasiya qilish bo'yicha tavsiyalar.

Amaliyot organlari xizmati kanalning tub qismi va yonbag'irlari holatini doimiy ravishda kuzatib borishi kerak.

Vegetasiya boshlanishi va maksimal suv oqimi o'tishi bilan kanalni batafsil tekshirish kerak. Kanaldagi nuqsonlar aniqlangan taqdirda, ularni zudlik bilan bartaraf etish choralari ko'rish lozim. Barcha nuqsonlar uchun dalolatnomalar tuziladi, unga ko'ra hajmlar aniqlanadi va ta'mirlash-tiklash ishlari amalga oshiriladi.

Kanal o'zanida xar xil ahlatlar to'planishi va cho'kmalar hosil bo'lmasligini ta'minlash kerak. Asosiy e'tibor kanal o'zanining mavjud gidroinshootlar bilan

kesishgan joydagi holatiga qaratilishi kerak. Amaliyot organlari har doim favquloddagi vaziyatlarga zarur materiallar ta'minoti bo'lishi kerak.

10. Xulosalar.

1. Loyiha "Andijonsuvqurilishinvest" DM tomonidan taqdim qilingan loyiha topshiriqnomasiga asosan bajarildi.
2. Ish turlari kanal holatini tekshirish dalolatnomasi bilan belgilandi.
3. Loyihada umumiy uzunligi – 8.655 km. ga teng kanalni rekonstruksiya qilish ishlari keltirilgan.
4. Kanal o'zanining bir qismi beton qoplamali va qolgan aksariyat qismi yer o'zandan iborat.
5. Loyihada amalga oshirilishi rejalashtirilgan barcha tadbirlar, kanalning samarali ishlashini ta'minlash, suv resurslaridan tejamkor foydalanish va sug'orish tizimining barqarorligini oshirishga qaratilgan.
6. Kanalgaga bog'langan 23500 gektar qishloq xo'jaligi yerlarini ishonchli va samarali sug'orish imkoniyati yaratiladi. Bu esa o'z navbatida qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishining barqarorligi va unumdorligini oshiradi, ekinlarning to'g'ri sug'orilishi esa mahsulotning sifatini yaxshilaydi va hosildorligini sezilarli darajada oshiradi.
7. Kanalda amalga oshiriladigan rekonstruksiya ishlari natijasida filtratsiya jarayoni optimallashtiriladi, bu esa suv yo'qotilishining kamayishiga olib keladi. Natijada, sug'orish samaradorligi ortadi va suv resurslaridan tejamkor foydalanish ta'minlanadi. Bu esa nafaqat qishloq xo'jaligi uchun zarur bo'lgan suv ta'minotini barqarorlashtiradi, balki ekologik jihatdan ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

**“Kelishildi”
“Norin-Qoradaryo”
irrigatsiya tizimlari havza
boshqarmasi boshlig‘i**

 I. Taxirov

2026-yil “ ”

**“Tasdiqlayman”
O‘zbekiston Respublikasi
Suv xo‘jaligi vazirining
birinchi o‘rinbosari**

 Z. Ishpulatov

2026-yil “16” 02

**Andijon viloyati “Paxtaobod tumani “Paxtaobod” kanalini PK 111+00 dan PK 197+00 gacha
Qirg‘iziston Respublikasi xududidan o‘tgan qismini rekonstruksiya qilish (1-bosqich)”
obyektining loyiha hujjatlarini ishlab chiqish uchun**

TOPSHIRIQ

№	Asosiy ma’lumotlar va talablar nomi	Asosiy ma’lumotlar va talablarning mazmuni
1.	Obyektning nomi.	Andijon viloyati Paxtaobod tumani “Paxtaobod” kanalini PK 111+00 dan PK 197+00 gacha Qirg‘iziston Respublikasi xududidan o‘tgan qismini rekonstruksiya qilish obyekti(1-bosqich)
2.	Buyurtmachi.	“Andijonsuvqurilishinvest” DM Manzil: Andijon shahar, N.Ohunov ko‘chasi 35-uy Tel: 74-223-52-64 ShH/R 460021860034017042402170001. Andijon viloyati G‘aznachilik bosh boshqarmasi. MFO 00014 STIR 201754360 Tashkilot rahbari: I. Xolmirzayev.
3.	Ishlab chiqish uchun asoslar.	O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025 yil 27-dekabr kungi №393-sonli qarori
4.	Qurilish turi.	Rekonstruksiya qilish.
5.	Moliyalashtirish manbai.	Respublika budjeti.
6.	Qurilishni taxminiy bahosi (mln.so‘m).	15000,0 mln.so‘m.
7.	Loyiha tashkiloti-bosh loyihachi nomi.	Tanlov (tender) savdolari orqali aniqlanadi.
8.	Pudrat tashkilotining nomi.	Tanlov (tender) savdolari orqali aniqlanadi.
9.	Obyektning asosiy texnik-iqtisodiy ko‘rsatkichlari, quvvati va unumdorligi.	“Paxtaobod” kanalining umumiy uzunligi 39,5 km Shundan: - Rekonstruksiya qilinadigan qismi 8,6 km, - Suv o‘tkazish qobiliyati – 39,0 m3/sek, - Mavjud gidrotexnik inshootlar soni - 127 dona, Suv ta‘minoti yaxshilanadigan maydon – 12463,3 gē.
10.	Umumiy xizmat ko‘rsatish korxonalari orasida qurilgan turar-joy uylarni vazifasi va turi, ularning quvvati, sig‘imi, qabul qilish qobiliyati, tarkibi va xonalar maydoni, qurilish hajmi.	Talab qilinmaydi.
11.	Mahsulotlarni raqobatbardoshlik sifatiga va ekologik parametrlariga talablar. Korxonaning texnologiyasi va rejimiga bo‘lgan talablar.	Ekologik xavfsiz mahsulotlardan foydalanish amaldagi me‘yoriy hujjatlar (O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 18-fevraldagi 95-son qarori) ga muvofiq loyixachi tomonidan ishlab chiqiladi

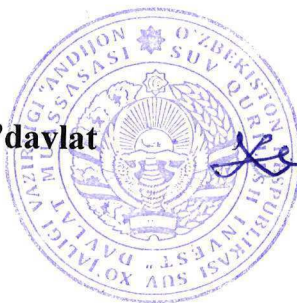
№	Asosiy ma'lumotlar va talablar nomi	Asosiy ma'lumotlar va talablarning mazmuni
12.	Obodonlashtirish va kichik arxitektura shakllarga bo'lgan talablar.	Qurilish-montaj ishlari yakunlangandan so'ng obodonlashtirish ishlarini nazarda tutish.
13.	Konstruktiv yechimlarga, ko'tarib turuvchi materiallarga va o'rab turuvchi konstruktsiyalarga asosiy talablar.	Amaldagi me'yoriy hujjatlarga muvofiq.
14.	Muhandislik va texnologik asbob-uskunalariga, texnologik asbob-uskunalarini ro'yxatiga va yetkazib beruvchi firmalar nomlariga asosiy talablar.	Energiya tejamkor uskunalaridan foydalanish. Sensorli yoritish vositalaridan foydalanish.
15.	Avtomatlashtirish, TJBAT va boshqaruvni markazlashtirish bo'yicha asosiy talablar.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 30-dekabrda 73-son qarori 8-ilovasi 6-bancida keltirilgan topshiriqqa muvofiq Irrigatsiya-melioratsiya obyektlari tarkibida "Smart water" va GTI lariga avtomatlashtirish qurilmalarini o'rnatish nazarda tutilgan bo'lsa vazirlikning markaziy axborot bazasiga bog'lash talab etiladi.
16.	Mehnat gigiyenasi va xavfsizlik rejimiga talablar.	Loyiha hujjatlari tarkibida xavfsizlik va mehnat gigiyenasi bo'yicha talablarni nazarda tutish (tegishli normativ hujjatlarga asosan).
17.	Loyihalashtirish uchun buyurtmachi tomonidan taqdim etiladigan dastlabki ma'lumotlar tarkibi.	Loyihalashtirish uchun buyurtmachi tomonidan taqdim etiladigan dastlabki ma'lumotlar tarkibi keltiriladi. Obyektning trassasi (joylashgan joyi) ko'rsatilgan xarita. Obyektning nuqson dalolatnomasi va annotatsiyasi..
18.	Qurilishda mualliflik nazorati.	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 20-maydagi 321-son qaroriga asosan loyiha-qidiruv ishlari qiymati tarkibida amalga oshiriladi.
19.	Atrof-muhitni muhofaza qilish va saqlash bo'yicha talablar.	Amaldagi normativ-huquqiy hujjatlar talablari asosida Atrof muhitga tasiri bayonoti (AMTB) loyihasi ixtisoslashtirilgan tashkilot bilan alohida shartnoma asosida buyurtmachi tomonidan tayyorlanadi. Ishlab chiqilayotgan loyihada ekologik toza qurilish materiallaridan foydalanish, yashil qurilish elementlarini qo'llash yoki tashqi energiya resurslarning iste'molisiz (kamaytirilgan) talablar va shartlar qo'llanishi talab etiladi.
20.	Smeta hujjatlarini tuzish usuliga talablar.	Qurilish materiallari va mehnat resurslari, shuningdek, mashina-mexanizmlarni hisoblash bo'yicha tuziladigan smetalar tarkibiga qo'yiladigan talablar aks ettiriladi. Narxlar joriy qiymatlarda, ShNQ 4.01.16-09 "Qurilish bahosini shartnomaviy joriy narxlarda aniqlash qoidolari" talablari asosida belgilanadi. Qurilishning joriy narxlardagi dastlabki qiymati buyurtmachi tomonidan shakllantiriladi yoki uning topshirig'iga asosan loyiha tashkiloti tomonidan aniqlanadi.

№	Asosiy ma'lumotlar va talablar nomi	Asosiy ma'lumotlar va talablarning mazmuni
21.	Loyihalashtirilayotgan obyektning tarkibi.	“Paxtaobod” kanali PK 111+00 dan PK 197+00 gacha rekonstruksiya qilish – 8,6 km, - Suv o'tkazish qobiliyati – 39.0 m3/sek, - Suv tezligini so'ndiruvchi (perepad) inshootini rekonstruksiya qilish – 3 dona, - Suv olish inshootini rekonstruksiya qilish – 11 dona, - Suv dimlash inshootini rekonstruksiya qilish – 4 dona - Tashlama inshootini rekonstruksiya qilish - 3 dona - Akveduk inshootini rekonstruksiya qilish - 1 dona Obyektni loyihalashtirishda cho'kish bilan bog'liq hodisalarning oldini olishga qaratilgan texnik yechimlarni nazarda tutish. - (Loyiha qidiruv ishlari davrida quvvatlariga o'zgartirish kiritilishi mumkin)
22.	Qabul qilinadigan loyiha yechimlarida energiya samaradorlikni ta'minlash bo'yicha talablar.	Loyiha hujjatlarini ishlab chiqishda 2-darajali energiya samaradorlikni ta'minlash bo'yicha chora-tadbirlarni nazarda tutish va obyektlar energiya resurslarini o'lchash moslamalari bilan jihozlanishi bo'yicha talablar majburiydir. Bino va inshootlarda qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish talablari O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 9-sentabrda PF-220-son Farmoni talablariga muvofiq amalga oshirish talab qilinadi.
23.	Favqulodda vaziyatlarda ogohlantirish va fuqaro muhofazasi bo'yicha ishlab chiqiladigan texnik-muhandislik chora-tadbirlarga qo'yiladigan talablar.	Amaldagi normativ hujjatlar talablariga muvofiq.
24.	Aholini nogiron va kam harakatlanuvchi guruhlarini hayotga intilishi sharoitlarini ta'minlash bo'yicha talablar.	Me'yoriy hujjatlar va SHNQ 2.07.02-22 talablariga muvofiq.
25.	Yong'inga qarshi xavfsizligi bo'limini ishlab chiqish bo'yicha talablar.	Amaldagi normativ hujjatlar talablariga muvofiq.
26.	Loyihalashtirish va qurilish jarayonida tajriba-konstruktorlik va ilmiy-tekshirish ishlarini bajarish bo'yicha talablar.	Talab qilinmaydi.
27.	Namoyish qilish materiallarini bajarish bo'yicha talablar.	Taqdimot (prezentatsiya) materiallarini zamonaviy usulda tayyorlash.
28.	Korxonaning ishlash rejimi.	Doimiy.
29.	Tashqi transport aloqalari va ta'minot sxemasi.	Loyihalash davomida talab qilinadigan materialning olib kelish yoki chiqarish masofasining joylashuv joyini aniqlash va transportning borib-kelish uchun sxematik xaritasini tuzish va kelishib tasdiqlash.
30.	Qurilish mo'ljallangan muddatlar (yil).	2027-yil.

№	Asosiy ma'lumotlar va talablar nomi	Asosiy ma'lumotlar va talablarning mazmuni
31.	Muhandislik izlanishlarini ishlab chiqishga talablar.	Obyektda dala-qidiruv ishlari vaqtida ta'mir talab ahvolga kelib qolgan inshootlar to'liq (ular joylashgan hududning muhandislik geologiyasi, gidrogeologiya) o'rganib, kerakli joyida o'rnatish hamda o'rnatilgan tartibda normativ hujjatlarga asosan to'liq ishlarni sifatli qilib bajarilishi talab etiladi. Obyektda muhandislik tadqiqotlarni piketlarni har 100 metrdan va keskin o'zgarishlar bor nuqtalardan alohida olish, qo'zg'almas nuqtalar (reper)ni har 3 km dan yangidan o'rnatishni, vaqtinchalik qo'zg'almas nuqtalar (vineska)ni har 0,5 km dan o'rnatishni hamda qo'zg'almas nuqtalar (reper)ni ro'yxatini shakllashtirishni loyihada nazarda tutish.
32.	Qurilishni o'ziga xos shartlari.	Obyekt seysmiklik xarakteristikasi bo'yicha 9 balli hududda joylashgan.
33.	Loyihalashtirish va qurilishni o'ziga xos shartlari.	Amaldagi normativ hujjatlar talablariga muvofiq.
34.	Qurilish obyektining toifasi.	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2023-yil 23-noyabrdagi 619-sən qaroriga asosan obyektning xavf-xatar toifasi III
35.	Qo'shimcha talablar.	Loyiha-smeta hujjatlarini buyurtmachiga SHNK1.03.01-16 2.8-bandiga muvofiq 3 nusxa va elektron shaklda to'liq taqdim qilish.
36.	Qurilishni tashkil etish loyihasi (QTEL).	Qurilishni tashkil etish loyihasi (QTEL)-to'liq hamda SHNQ 3.01.01-22 ga muvofiq ishlab chiqish talab etiladi.
37.	Ekspluatatsiya tashkiloti.	Qoradaryo-Maylisoy ITB

Buyurtmachi:

**“Andijonsuvqurilishinvest” davlat
muassasasi direktori:**

[Handwritten signature]

I. Xolmirzayev

Andijon viloyati Paxtaobod tumani "Paxtaobod" kanalini PK 111+00 dan PK 197+00 gacha Qirg'iziston Respublikasi xududidan o'tgan qismini rekonstruksiya qilish obyektining loyiha hujjatlarini ishlab chiqish uchun

Kelishildi:

O'zbekiston Respublikasi Suv xo'jaligi vaziri
o'rinbosari

 O. Sheraliyev

O'zbekiston Respublikasi Suv xo'jaligi vazirligining
Transchegaraviy suv resurslarini boshqarish va suv
kadastr boshqarmasi boshlig'i

J. Abdurazzoqov

O'zbekiston Respublikasi Suv xo'jaligi vazirligining
Suv xo'jaligida istiqbolli loyihalarni shakllantirish
bo'limi boshlig'i

 M. Qurbonov

Suv xo'jaligi obyektlarini ekspluatatsiya qilish
agentligi direktorining birinchi o'rinbosari

 I. Jo'rayev

Suv xo'jaligi obyektlarini ekspluatatsiya qilish
agentligining Irrigatsiya tizimlari va yirik gidrotexnika
inshootlarini ekspluatatsiya qilish boshqarmasi
boshlig'i

 N. Xudayberdiyev

Suv xo'jaligi loyihalarini amalga oshirish departamenti
direktori v.b.

 N. Xujaqulov

Suv xo'jaligi loyihalarini amalga oshirish departamenti
direktori o'rinbosari

 O. Sobirov

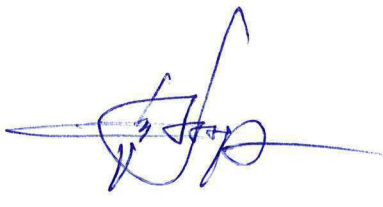
"Norin-Qoradaryo" ITHB boshliq o'rinbosari

 S. Qurbonov

Qoradaryo-Maylisoy ITB direktori

S. Mo'ydinov

Andijon viloyati Paxtaobod tumani "Paxtaobod" kanalini PK 111+00 dan PK 197+00 gacha Qirg'iziston Respublikasi xududidan o'tgan qismini rekonstruksiya qilish obyektining loyiha hujjatlarini ishlab chiqish uchun

Kelishildi:

O'zbekiston Respublikasi Suv xo'jaligi vaziri
o'rinbosari

O'. Sheraliyev

O'zbekiston Respublikasi Suv xo'jaligi vazirligining
Transchegaraviy suv resurslarini boshqarish va suv
kadastr boshqarmasi boshlig'i

J. Abdurazzoqov

O'zbekiston Respublikasi Suv xo'jaligi vazirligining
Suv xo'jaligida istiqbolli loyihalarni shakllantirish
bo'limi boshlig'i

M. Qurbonov

Suv xo'jaligi obyektlarini ekspluatatsiya qilish
agentligi direktorining birinchi o'rinbosari

I. Jo'rayev

Suv xo'jaligi obyektlarini ekspluatatsiya qilish
agentligining Irrigatsiya tizimlari va yirik gidrotexnika
inshootlarini ekspluatatsiya qilish boshqarmasi
boshlig'i

N. Xudayberdiyev

Suv xo'jaligi loyihalarini amalga oshirish departamenti
direktori v.b.

N. Xujaqulov

Suv xo'jaligi loyihalarini amalga oshirish departamenti
direktori o'rinbosari

O. Sobirov

"Norin-Qoradaryo" ITHB boshliq o'rinbosari

S. Qurbonov

Qoradaryo-Maylisoy ITB direktori

S. Mo'ydinov

[Handwritten signatures and stamps at the bottom of the page]

**Пахтаобод туманидаги “Пахтаобод” каналини ПК 111+00 дан ПК 197+00 гача
Қирғизистон Республикаси ҳудудидан ўтган қисмини реконструкция қилиш
(1-босқич) бўйича
АННОТАЦИЯ**

I. Умумий кўрсаткичлар:

Каналнинг ишга тушурилган йил:	- 1931 йил;
Умумий узунлиги:	- 39,5 км; шундан, 30,8 км тупрок, 8,7 км бетон ўзанли.
Мавжуд гидротехник иншоотлар сони:	- 127 дона;
Лойиҳавий сув ўтказиш қобилияти:	- 39 м ³ /сек;
Каналнинг сув олиш манбааси:	- “Қорадарё” дарёси (ПК 460+00);
Хизмат қиладиган ҳудуд номи:	- Пахтаобод, Избоскан ва Қирғизистон Республикаси;
Каналга боғланган майдон:	- 23500 гектар, шундан Қирғизистон Республикасида 1250 га, 135 та фермер хўжалиги, 11 та МФЙ ҳудудидаги 1327 та аҳоли томорқаллари.

II. Мавжуд муаммо:

Пахтаобод каналини Қорадарёнинг ПК 460+00 да жойлашган “Тешиктош” гидроузелидан сув олади. Пахтаобод канали ПК 111+00 дан 197+00 гача бўлган қисми Қирғизистон Республикаси ҳудудидан оқиб ўтган.

2025 йил 12-июл кундаги Ўзбекистон Республикаси Сув хўжалиги вазирлиги ҳамда Қирғизистон Республикаси қишлоқ хўжалиги вазирлиги қошидаги сув ресурслари хизматлари иштирокида ўтказилган олтинчи кенгаш йиғилиш баёнида Қирғизистон Республикаси Нооқент тумани ҳудудидан оқиб ўтган Пахтаобод канали тупрок ўзанли бўлгани сабабли, каналда кўпла сув йўқотишлар бўлаётганлиги ва каналдан сув сизиб чиқиш натижасида Қирғизистон Республикаси экин майдонларига салбий таъсир этаётганлиги сабабли, каналнинг ушбу қисмини бетонлаштириш белгиланган.

Каналнинг ушбу қисмга хизмат кўрсатишда қийинчилиш ва муомолар бўлганлиги сабабли, канални туби ва қияликлари лойқага тўлган. Каналнинг ПК 195+00 дан ПК 196+00 (100 метр) қисмидаги Акведук иншоотида сув сизиб ҳолатлари кузатилганлиги ҳамда каналдаги 15 дона иншоотлар (сув димлаш, сув тезлигини сўндирувчи (перепад) ва сув олиш) иншоотларини дарвозалари ҳозирги кунда яроқсиз ҳолга келиб қолган. Иншоотларини узок йиллар давомида фойдаланиб келганлиги сабабли иншоотларни винт подъёмник, рамалари, щитлари коникарсиз ҳолга келган. Каналнинг қирғоқларнинг айрим жойлари емирилиш натижасида каналнинг фойдали иш коэффициентини **ФИК=74** фонзгача каналнинг емирилган қисмларидан сув сизиб чиқиши сабабли сув йўқотилишига олиб келмоқда.

Натижада ушбу каналга боғланган фермер хўжаликлари ва аҳоли томорқалари ер майдонларини кафолатли сув билан таъминлашда муаммолар вужудга келиб,

қишлоқ хўжалиги маҳсулотларни етиштиришда ҳосилдорликка салбий таъсир кўрсатмоқда. Шунингдек, кўшни Қирғизистон Республикаси ҳудудидаги майдонларга сув етказиб бериш ва каналдан чиқаётган фильтрация сувларидан зарар етказиш ҳолатлари кузатилмоқда.

III. Бажариладиган ишлар:

Каналнинг ПК 111+00 дан ПК 197+00 гача бўлган 8,6 км қисмида ўзани тўлиқ бетонлаш ишларини бажариш талаб этилади.

Пахтаобод канали ПК 118+80 даги 1 дона сув олиш иншооти, ПК 119+83 даги 1 дона сув олиш иншооти, ПК 129+00 даги 1 дона сув олиш иншооти, ПК 129+50 даги 1 дона сув олиш иншооти, ПК 143+16 даги 1 дона сув олиш иншооти, ПК 143+30 1 дона сув олиш иншооти, ПК 155+60 1 дона сув олиш иншооти, ПК 164+20 1 дона сув олиш иншооти ҳамда 2 дона сув димлаш, ПК 174+56 1 дона сув олиш иншооти, ПК 193+60 3 дона ташлама иншооти, ПК 195+00 2 дона сув димлаш, 1 дона сув олиш иншооти, ПК 196+50 1 дона сув олиш иншоотидаги (18 дона дарвоза) реконструкция қилиш.

ПК 130+52, 143+63 ва 155+65 даги 3 дона сув тезлигини сўндирувчи (перепад) реконструкция қилиш. Каналнинг 195+00 дан ПК 196+00 гача (100 метр) бўлган қисмидаги Акведук иншооти реконструкция қилиш.

Лойиҳа(объект)нинг дастлабки қиймати – 15,0 млрд.сўм

IV. Эришиладиган натижа:

Пахтаобод каналининг 8,6 км қисми бетонлангандан сўнг каналнинг фойдали иш коэффиценти ФИК 85-90 фоизга кўтарилишига эришилади.

Канални бетонлаш натижасида сувнинг тезлиги ошиши ҳамда фильтрациянинг олди олинади ва кўплаб сув йўқотишлар бартараф этилади, натижада йилига ўртача 21,9 млн.м³ сув иқтисод қилинишига эришилади. Каналга боғланган фермер хўжаликлари ҳамда аҳоли томорқаларининг 12463,3 гектар майдонлари кафолатли сув билан таъминланишига эришилади.

Қишлоқ хўжалигида экинларнинг ҳосилдорлиги ошишига замин яратилиб, фермер ва деҳқон хўжаликлари, томонидай аҳолини арзон қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари билан таъминлашга эришилади.

“Қорадарё-Майлисой” ирригация
тизими бошқармаси бошлиғи

С.Муйдинов

“ТАСДИҚЛАЙМАН”
Корадарё-Майлисой ирригация
тизими бошқармаси бошлиғи

_____ **С.Мўйдинов**
2026 йил _____ январ

НУҚСОН ДАЛОЛАТНОМА

Бизлар қуйида далолатнома тузиб имзо чекувчилар, Қорадарё-Майлисой ирригация тизими бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Г.Хашимов, бош муҳандис гидротехник Д.Рузматов ва “Пахтаобод канали юқори” гидроучастка бошлиғи У.Мадумаров “Пахтаобод” каналининг ПК-111+00 дан ПК-197+00 гача бўлган қисмини жойида ўрганилганда қуйидаги ҳолатлар аниқланди.

Корадарё-Майлисой ирригация тизими бошқармаси ҳисобидаги Пахтаобод канали 1931 йилда қурилиб фойдаланишга топширилган, умумий узунлиги 39,5 км, лойиҳавий сув ўтказиш қобилияти – 39,0 м³/с, сув олиш манбаси Корадарё ҳисобланади. Пахтаобод канали аҳоли томарқалари ва 135 та фермер хўжаликларининг жами 23500 гектар, шундан Қирғизистон Республикаси 1250 гектар суғориладиган экин ер майдонларига хизмат кўрсатади, жумладан 135 та фермер хўжалиғи Қирғизистон Республикаси ҳамда Пахтаобод ва Избоскан туманлари ҳудудида жойлашган. Каналнинг ҳозирги кунда 57 дона сув тарқатиш иншооти, 3 дона сув тўсувчи иншооти, 1 дона сой устидан акведук орқали ўтиш иншооти ва 2 дона дюкерлар мавжуд.

Ҳозирги кунда:

Пахтаобод каналини Қорадарёнинг ПК 460+00 да жойлашган “Тешиктош” гидроузелидан сув олади. Пахтаобод канали ПК 111+00 дан 197+00 гача бўлган қисми Қирғизистон Республика ҳудудидан оқиб ўтган

Каналнинг ушбу қисмга хизмат кўрсатишда қийинчилиш ва муомолар бўлганлиги сабабли, канални туби ва қияликлари лойқага тўлган. Каналнинг ПК 195+00 дан ПК 196+00 (100 метр) қисмидаги Акведук иншоотида сув сизиб ҳолатлари кузатилганлиги ҳамда каналдаги 15 дона иншоотлар (2 дона сув димлаш, 3 дона сув тезлигини сўндирувчи (перепад), 1 дона ташлама ва 11 дона сув олиш) иншоотларини дарвозалари ҳозирги кунда яроқсиз холга келиб қолган.

Сув иншоотларини мавжуд бетон қисмлари ёмирилиб нураган, ПК-91+50 да бузулган куприкнинг бетон устунларига шох-шабба илиниши натижасида канал димланади. Иншоотларини узоқ йиллар давомида фойдаланиб келганлиги сабабли иншоотларни винт подъёмник, рамалари, щитлари коникарсиз холга келган. Каналнинг қирғоқларнинг айрим жойлари ёмирилиш натижасида каналнинг фойдали иш коэффициенти **ФИК=74 фонз**гача каналнинг ёмирилган қисмларидан сув сизиб чиқиши сабабли сув йўқотилишига олиб келмоқда.

Ечими:

Каналнинг **ПК 111+00** дан **ПК 197+00** гача бўлган **8,6 км** қисмида ўзани тўлиқ бетонлаш ишларини бажариш талаб этилади.

Пахтаобод канали ПК 118+80 даги **1 дона** сув олиш иншооти, ПК 119+83 даги **1 дона** сув олиш иншооти, ПК 129+00 даги **1 дона** сув олиш иншооти, ПК 129+50

даги **1 дона** сув олиш иншооти, ПК 143+16 даги **1 дона** сув олиш иншооти, ПК143+30 **1 дона** сув олиш иншооти, ПК 155+60 **1 дона** сув олиш иншооти, ПК 164+20 **1 дона** сув олиш иншооти ҳамда **2 дона** сув димлаш, ПК 174+56 **1 дона** сув олиш иншооти, ПК 193+60 **3 дона** ташлама иншооти, ПК 195+00 **2 дона** сув димлаш, **1 дона** сув олиш иншооти, ПК 196+50 **1 дона** сув олиш иншоотидаги (18 дона дарвоза) реконструкция қилиш.

ПК-91+50 да бузилган бетон куприк устунларини бузиш.

ПК 130+52, 143+63 ва 155+65 даги **3 дона** сув тезлигини сўндирувчи (перепад) реконструкция қилиш.

Каналнинг 195+00 дан ПК 196+00 гача (**100 метр**) бўлган қисмидаги Акведук иншооти реконструкция қилиш;

Иш тури	Бирлиги	миқдори	Қиймати, млн.сўм
Тупроқ ишлари	м ³ ;	24380	1200
Бетон ишлари	м ³ ;	8200	9850
Базальт арматура сетка	м ² ;	105000	3300
Металлконструкция	тн;	8	100
Бошқа харажатлар			550
Жами:			15000

Лойиҳа(объект)нинг дастлабки қиймати – **15000 млн.сўм**

Канал таъмирлангандан кейин сувнинг тезлиги ошиб, йилига **21,9 млн.м3** ҳажмдаги сувнинг филтрация ҳисобига йўқотилиши олди олинishi натижасида Пахтаобод ва Избоскан туманларидаги фермер хўжаликлари ҳамда аҳолининг **12463,3 гектар** майдонлари кафолатли сув билан таъминланишига эришилади. Натижада қишлоқ хўжалигида экиладиган экинларнинг ҳосилдорлиги ошишига замин яратилиб, фермер ва деҳқон хўжаликлари томонидан аҳолини арзон қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари билан таъминлашга эришилади.

ҚМ ИТБ бошлиқ ўринбосари

Г.Хашимов

Бош гидротехник

Д.Рузматов

Пахтаобод канали юкори
гидроучастка бошлиғи

У.Мадумаров